

bb 66. filmbemutató a magyar sajtó házában

t vt/gk-lm la

1962. augusztus 22.

wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szerdán este filmbemutatót rendezett a magyar sajtó házában. a bemutatón megjelent hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit-prop. osztályának helyettes vezetője, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt politikai, társadalmi és kulturális életünk számos más ismert személyisége.

részvett a bemutatón a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

a megjelentek előtt levetítették a tekintetek erre a városra című ndk dokumentumfilmet./mti/

- v é g e -

21. 10/lm

- 40 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 189-480, 369-680

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.



mti b e l f ö l d i k i a d á s

1962. augusztus 23.

bb 1. amikor a pilóta haja az égnek áll... a pesti hidak élete - az emberi test felépítésének csodája - a helsinki vit eseményei - új rövidfilmek a budapest filmstúdióban

i s/ gk-lm sr

1962. augusztus 23.

az elmúlt évektől eltérően a budapest filmstúdió egész nyáron teljes „nagyüzemmel”, dolgozott. jelenleg is két egész estét betöltő játékfilmet forgat, az asszony a telepen-t és a kertek házak utcáját. az előbbit fehér imre rendezi, a főbb szerepeket ruttkai éva, szirtes ádám, szendrő józsef és bodrogi gyula játssza. a történet egy asszony hősiességéről szól egy vidéki tefu-telep dolgozóinak között. csurka istván forgatókönyvéből fejér tamás rendezi a kertek házak utcája című társadalmi drámát. jelenleg hildebrand istván operatőr vezetésével esztergomban készülnek a film külső felvételei. a történet alakjait gábor miklóós, pálos györgy, bara margit és schubert éva eleveníti meg.

a nagyfilmeket kívül szinte futószalagon készülnek a budapest filmstúdió műtermében a 15-20 perces kisfilmek, oktató, illetve reklámfilmek. jelenleg öt kisfilmen dolgoznak az alkotók. most készül kolonits ilona új riport dokumentumfilmje, a pesti hidak. a rövidfilm „végigvezeti”, a nézőket a fővárosban, a fővárost átszelő hidakon „ellessi”, egyes pillanatait, végigkíséri őrzőik napi körútját. hosszabb időt vesz igénybe míg elkészítik a balaton szépségeit megörökítő filmet. a tó mind a „négy évszakát”, filmezik. rövidesen befejezi cigány tamás csoda a porondon című filmjét, amelynek nagy részét az operaház színpadán forgatták. az alkotók a filmben az emberi test felépítésének csodáit akarják bemutatni. szereplői: artisták és balettáncosok.

már a „vágók”, dolgoznak kolonits ilona riportfilmjén, amely a 8. vit eseményeit örökíti meg. a budapest filmstúdió alkotóinak egyik érdekes munkája a budapesten lezajlott műrepülő világ bajnokságot megörökítő rövidfilm. a sportverseny idején az egyik gép műszerfalába felvevő gépet építettek be, amely automatikusan felvette a pilóta mozdulatait, arcjátékát. így például megörökítették, hogy az egyik legnehezebb és legbravurosozott gyakorlattal a pilótának teljesen elváltozik az arca és még a haja is az égnek áll. a 450 méteres kisfilm rendezője borsodi ervin./mti/

-.-
-1-

le

bb 4. egy hónap alatt három jelentős konferenciát rendez az
akadémia

i mstm szb sr

1962. augusztus 23.

a magyar tudományos akadémia irányításával az elkövetkező egy
hónap alatt három jelentős természettudományos tanácskozást ren-
deznék. szeptember 11-15 között tihanyban a matematika alapjai,
matematikai gépek és alkalmazásai tárgykörben rendeznek kollok-
viumot, amelyen a magyar szakembereken kívül a baráti országok 50
matematikusa vesz részt, köztük számos akadémikus. balatonföldváron
szeptember 19-24-ig elektro- és vákuum-fizikai kollokviumot tartan-
ak. ezen az ndk 40, más baráti országok 15 fizikusa vesz részt.
szeptember 26-án tihanyban nemzetközi kozmikus sugárzási konferen-
cia kezdődik. a konferencián a magyar szakembereken kívül baráti
országok fizikusai vesznek részt, valamint több nyugatnémet tudós.
/mti/

..-

bb 5. rádióaktív sugárzás az állategészségügy szolgálatában

i ie szb

1962. augusztus 23.

szarvasmarha-állományunkban viszonylag jelentős károkat okoz
az állatok egyik gyakori és súlyos betegsége, a szemhéjrák. eddig
csak egészen kezdeti stádiumban, nagyobb műtéti beavatkozással tud-
tak rajta segíteni, de a tehének tejtermelését és súlygyarapo-
dását ez is erősen visszavetette. az állatorvostudományi főiskolán
most egészen új módszerrel kísérleteznek: rádióaktív sugárzásu
kobalt-pálcát építenek be a beteg testrészebe. az eddigi tapasztal-
atok szerint a beültetett anyag sugárhatása nyolc-tíz nap alatt
összezsugorodásra készíti a rendellenesen megnövekedett sejteket,
s a daganat így felszívódik. az utómegfigyelések is azt igazolják,
hogy korai szakaszában a szemhéjrák ezzel az eljárással eredménye-
sen gyógyítható, és sem a betegség, sem a gyógykezelés nem befolyá-
solja lényegesen a szarvasmarhák tej- és hustermelését. /mti/

..-

bb 6. virágzó akácfák somogyban is

vid j szb ie

1962. augusztus 23.

somogy homokos vidékein szokatlan látvány az augusztus végi akác-
virág. a száraz, meleg nyár azonban most újból előcsalta az illa-
tos virágokat. barcs, vizvár környékén, az erdők szélén és az ut-
mentén álló akácfákat sok fehér virágfürt diszíti. az idős emberek
szerint a késői akácvirágzás nemcsak a meleg nyár, hanem a hosszú,
meleg ősz jele is. /mti/

..-

- 2 -

le

bb 2. ismét járják az országot - az állami déryné színház
társulatai megkezdték az új évadot

i v/hné-lm sr

1962. augusztus 23.

az ország színházai között elsőként az állami déryné szin-
ház társulata kezdte meg az 1962-1963-as színházi évadot.
a művészek - tíz „truppan”, - ismét járják az országot, hogy a
falvak népének eljuttassák a klasszikus és modern színjátszás
legértékesebb alkotásait. a színház az idén - többek között -
bemutatja szofoklész antigone-ját, gáspár margit: hamletnek
nincs igaza című drámáját és - a fiatal nézőknek az egri
csillagok színpadi változatát. azokról sem feledkeztek meg a
színház vezetők, akik az operettet kedvelik: műsorra tűzik a
csárdáskirálynőt, a denevért és bemutatják dietl: disznótor című
vigjátékát.

a színház a napokban egy sor jubileumot tartott a
valahol délen című operett 150-szer, az aranylakodalom című színmű
századszor, a kőszívű ember fiait és az egy szem kislány című
színpadi alkotás pedig ötvenedszer került a nézők elé. /mti/

..-

bb 3. megjelent a régészeti tanulmányok első két kötete

i ms/sze-lm sr

1962. augusztus 23.

az akadémiai kiadó régészeti tanulmányok címmel értékes új
könyvsorozatot indított. a most megjelent első két kötet a honfog-
lalás és a kora-árpádkor sírleleteit dolgozza fel. az első kötet,
melynek címe a honfoglaló és kora-árpádkori magyarság régészeti
emlékei, szőke bélának, a nemrég elhunyt kitűnő régésznek nem-
zetközi viszonylatban is számottevő munkáját teszi közkinccsé.
szorosan kapcsolódik ehhez fehér géza éry kinga és kralovánszky
alán könyve: a közép-duna medence magyar honfoglalás-és kora-
árpádkori sírleletei. ezek a munkák a régészet, a szlávistika,
a történelem, a településföldrajz és a néprajz magyar művelőin
kívül számot tarthatnak a külföldi, elsősorban a csehszlovák,
román, jugoszláv, szovjet és osztrák kutatók érdeklődésére is.
/mti/

..-

-3-

le

bb 7. sikeresen vizsgáztak a balatonfüreden épített tengerjáró vitorláshajók

vid te szb ki

1962. augusztus 23.

a balatonfüredi sporthajóüzemben, belga kereskedők megrendelésére sorozatban gyártják a tengeri vitorláshajókat. az omega típusu hajókat a szakemberek a legkülönbözőbb megbízhatósági próbákra vették alá: órákat tartózkodtak a nyílt vízen és változó erősségű, irányu szélben járatták a vízijárműveket. az új típusu hajók próbaútjaikon kitűnően tartották magukat és a rendkívül stabil vízijárműveket a nagyobb széllokések sem táncoltatták meg tulságosan. az összesen tizenöt négyzetméteres vitorlázattal ellátott hajótípus kedvező széllel elérte az óránkénti 12 kilométeres sebességet, s ez pontosan megfelel a nemzetközi szabványoknak. a hajó egyébként külsőre majdnem pontos mása a balatoni nagyhajónak, csupán a partra kiemelve lehet különbséget találni. egy helyett ugyanis két lemezformájú egyensúlyozó szerkezetet erősítettek a hajófenékhez, s így a vízijármű nagy biztonsággal „ül”, a hullámokat. apály idején a két lemezre támaszkodva megáll a partmenti homokon. kajüjtjében négy személy fér el kényelmesen és nagyobb turákra is alkalmas. /mti/

--

- 4 -

le

bb 8. négy budapesti egyetem megújítva várja hallgatóit - „motelétkező”, - 400 személyes diákszálló, „tetőtől-talpig”, rendezéshozott gyakorló-iskola

i há/sze vm sr

1962. augusztus 23.

rövidesen megnyitják kapukat a budapesti egyetemek.

padlás helyett rajzterem

az idén ezernél több hallgatót vettek fel a budapesti műszaki egyetemre és ez magával hozza, hogy a szokásos nyári renováláson és festésen kívül az újonnan jöttek számára „munkahelyről”, is gondoskodjanak. a rajztermekben töltik legtöbb idejüket az újonnan bekerült hallgatók, ezért az ugynevezett „r.”-épület padlását rajztermékké alakítják át, számszerint 14 terem építenek. körülbelül 300 hallgatót tudnak majd ezekben egyidőben foglalkoztatni. a következő tanévben még három épületet alakítanak így át.

1964-re egy 800 személyes fiú és egy 400 személyes leánykollégium kerül az egyetem mellé. a leányotthonban egy 2.000 fő befogadására alkalmas étkezőt is építenek. addig is az étkeztetéssel járó gondot úgy oldják meg, hogy az egyetem kertjében egy szétszerelhető, csővázás, modern, önkiszolgáló „motel-étkezőt”, állítanak fel.

új laboratórium a közgazdaságtudományi egyetemen

a szokásos nyári festésen kívül a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen nagyobb átalakítást is végeznek. kibővítik a laboratóriumot, ezzel a munkával előreláthatólag nem készülnek el a tanév kezdetére, de még az első oktatási félévben újonnan felszerelve átadják rendeltetésének.

a makarenko utca 22. szám alatti leány diákotthonban új mosókonyhát, vasaló-és konyhahelyiséget adnak a hallgatóknak. egyelőre, ha szűkösen is, el tudják helyezni a diákokat, de a jelenlegi diákszállás mellett új kollégiumokra is szükség van, ezért 1965-re három újabb építenek majd.

héjszerkezetű előadóterem az orvostudományi egyetemen

az egyes számú belklinika előadótermét a budapesti orvostudományi egyetemen felújítják: új bejáratot, ruhatárat építenek és ugynevezett vizes-blokkot kapnak külön a fiúk és külön a lányok.

/folyt.köv./

8.05

Le

- 5 -

/bb 8. négy budapesti.....1.folyt./vm

uj, korszerű megoldásban „működik”, majd a kettes számú belklinika előadóterme is. a teremben a régi padok helyett felhajtható üléseket, klimatizáló és hangosító berendezést helyeznek el, így egyidőben hallhatják a hallgatók az előadó professzor kérdéseit és a beteg válaszait. befejezés előtt áll a bőrgyógyászati klinika új „héjszerkezetű”, teljesen korszerű előadóterme is.

az elmúlt hónapokban megkezdődött a rezső utcában az egyetem új, 400 férőhelyes diákszállójának építése, s előreláthatólag a jövő évben kezdi meg működését. a diákszálló négyzetméteres szobáit korszerűen rendezik be. a diákokhoz éttermet is kapcsolnak. ugyancsak elkészül jövőre az egyes számú kórbonctani intézet 150 férőhelyes első emeleti előadóterme is.

tatarozzák a gólyavárat

az eötvös Loránd tudományegyetem cukor utcai gyakorló iskoláját, amelyet annakidején elhanyagolt állapotban vettek át, kétmillió forintos költséggel „tetőtől-talpig”, rendbehozzák és ha szeptember 1-re nem is készülnek el a munkával, azért a tanítás megkezdődhet. a múzeum köruton a természettudományi kar ugynevezett „gólyavár”, épületét renoválják: tanérvnyitásra a munkát befejezik./mti/

- . -

bb 9. felelevenítik a zrinyi-émlékünnepségeket szigetváron

vid tr vm fm

1962. augusztus 23.

szigetváron zrinyi zászlótartója egyik leszármazottjának kezdeményezésére 1833-ban tartották az első zrinyi-émlékünnepséget. a hazafias népfrent helyi szervezetének várbarátok köre most feleleveníti ezt a hagyományt és szeptember 6-án, a vár elvételének 396. évfordulója alkalmából színpompás ünnepséget rendeznek. megkoszorozzák a zrinyi-émlékművet, a zrinyi-téren esti térzenét adnak, a kandeláberekben emléktűzet gyújtanak, a várbástyán tábori tűz lesz, amely mellett kurucnótákat és zrinyi-korát idéző verseket adnak elő. az ünnepség tűzijátékkal ér véget./mti/

8.-

- 6 -

Zseli

bb 10. szeptember 1-16 között: a magyar műanyagipar első országos seregszemléje - számadás és jövőbe tekintés a fordulópont előtt

i szf/sze vm vg

1962. augusztus 23.

a következő években fordulóponthoz érkezik a hazai műanyaggyártás. egymásután készülnek majd el és lépnek termelésbe a második ötéves terv nagy műanyaggyárai, mint például a pvc-t gyártó berentei vegyiművek, a tiszai vegyikombinát műanyagüzemei, a hungária műanyag-és gumigyár új feldolgozó-gépsorai, stb. a fordulat küszöbén a magyar műanyagipar nagy seregszemlét tart, hogy áttekintést nyújtson a hazai gyártás jelenlegi helyzetéről, közeli jövőjéről, a fejlődés távolabbi irányairól, s a szakemberek figyelmét ráirányítsa a műanyagok gazdaságilag, műszakilag legelőnyösebb alkalmazási területeire, módjaira, a nagyközönséggel pedig megkedveltesse az új meg új műanyagcikkeket.

a tárcaközi műanyagbizottság a nehézipari minisztériumot bizta meg, mint a legnagyobb műanyaggyártással rendelkező tárcát, hogy szeptember 1. és 16. között rendezze meg az első országos műanyag-kiállítást. a nagyszabású bemutatót a budapesti ipari vásár területén, a nehézipari minisztérium pavilonjaiban tartják meg. a kiállítás megfelelő csoportosításban mutatja be a nálunk gyártott, illetve forgalomba hozott műanyagokat, műszaki adataikat, felhasználásukat, beszerezhetőségüket, az ipar és a mezőgazdaság különböző ágaiban kipróbált alkalmazásukat. a bemutatóval párhuzamosan a szakemberek egyhetes anketon, konzultációkon beszélnek meg a műanyaggyártás és felhasználás problémáit.

bemutatják a már régebben ismert műanyagokon, a pvc-n, a poliészteren, a poliamidon kívül a népgazdasági távlati tervekben gyártandó fenoplasztokat, aminoplasztokat, poliolefineket, a szilonitot, a polimetilmetakrilát féléket, stb. érdekes része lesz a kiállításnak, a legújabb típusú szintetikus szálakkal készült szövetek, ruhák, a bőrt helyettesítő műbőrök gazdag választékának bemutatása. láthatja majd a közönség a műanyag belsőrésszel gyártott lehel hűtőszekrényt is, a chemolimpex külkereskedelmi vállalat pedig a magyarországon még kevésbé ismert külföldi műanyagfélek bemutatásával vesz részt a kiállításon.
/mti/

9.05

- 7 -

Zseli

/bb 8. négy budapesti.....1.folyt./vm

uj, korszerű megoldásban „működik”, majd a kettős számú belklinika előadóterme is. a teremben a régi padok helyett felhajtható üléseket, klimatizáló és hangosító berendezést helyeznek el, így egyidőben hallhatják a hallgatók az előadó professzor kérdéseit és a beteg válaszait. befejezés előtt áll a bőrgyógyászati klinika új „héjszerkezetű”, teljesen korszerű előadóterme is.

az elmúlt hónapokban megkezdődött a rezső utcában az egyetem új, 400 férőhelyes diákszallójának építkezése, s előreláthatólag a jövő évben kezdi meg működését. a diákszalló négyzetméteres szobáit korszerűen rendezik be. a diákokhoz éttermet is kapcsolnak. ugyancsak elkészül jövőre az egyes számú kórbonctani intézet 150 férőhelyes első emeleti előadóterme is.

tatarozzák a gólyavárat

az eötvös Loránd tudományegyetem cukor utcai gyakorló iskoláját, amelyet annakidején elhanyagolt állapotban vettek át, kétmillió forintos költséggel „tetőtől-talpig”, rendbehozzák és ha szeptember 1-re nem is készülnek el a munkával, azért a tanítás megkezdődhet. a múzeum köruton a természettudományi kar ugynevezett „gólyavár”, épületét renoválják: tanévnyitásra a munkát befejezik./mti/

- . -

bb 9. felelevenítik a zrinyi-émlékünnepségeket szigetváron

vid tr vm fm

1962. augusztus 23.

szigetváron zrinyi zászlótartója egyik leszármazottjának kezdeményezésére 1833-ban tartották az első zrinyi-émlékünnepséget. a hazafias népfrent helyi szervezetének várbarátok köre most feleleveníti ezt a hagyományt és szeptember 6-án, a vár elvételének 396. évfordulója alkalmából színpompás ünnepséget rendeznek. megkoszorozzák a zrinyi-émlékművet, a zrinyi-téren esti térzenét adnak, a kandeláberekben emléktűzet gyújtanak. a várbástyán tábor tűz lesz, amely mellett kurucnótákat és zrinyi-korát idéző verseket adnak elő. az ünnepség tűzijátékkal ér véget./mti/

8.-

- 6 -

Zseli

bb 10. szeptember 1-16 között: a magyar műanyagipar első országos seregszemléje - számadás és jövőbe tekintés a fordulópont előtt

i szf/sze vm vg

1962. augusztus 23.

a következő években fordulóponthoz érkezik a hazai műanyaggyártás. egymásután készülnek majd el és lépnek termelésbe a második ötéves terv nagy műanyaggyárai, mint például a pvc-t gyártó berentei vegyiművek, a tiszai vegyikombinát műanyagüzemei, a hungária műanyag-és gumigyár új feldolgozó-gépsorai, stb. a fordulat küszöbén a magyar műanyagipar nagy seregszemlét tart, hogy áttekintést nyújtson a hazai gyártás jelenlegi helyzetéről, közeli jövőjéről, a fejlődés távolabbi irányairól, s a szakemberek figyelmét ráirányítsa a műanyagok gazdaságilag, műszakilag legelőnyösebb alkalmazási területeire, módjaira, a nagyközönséggel pedig megkedveltesse az új meg új műanyagcikkeket.

a tárcaközi műanyagbizottság a nehézipari minisztériumot bizta meg, mint a legnagyobb műanyaggyártással rendelkező tárcát, hogy szeptember 1. és 16. között rendezze meg az első országos műanyag-kiállítást. a nagyszabású bemutatót a budapesti ipari vásár területén, a nehézipari minisztérium pavilonjaiban tartják meg. a kiállítás megfelelő csoportosításban mutatja be a nálunk gyártott, illetve forgalomba hozott műanyagokat, műszaki adataikat, felhasználásukat, beszerezhetőségüket, az ipar és a mezőgazdaság különböző ágaiban kipróbált alkalmazásukat. a bemutatóval párhuzamosan a szakemberek egyhetes anketon, konzultációkon beszélnek meg a műanyaggyártás és felhasználás problémáit.

bemutatják a már régebben ismert műanyagokon, a pvc-n, a poliészteren, a poliamidon kívül a népgazdasági távlati tervekben gyártandó fenoplasztokat, aminoplasztokat, poliolefineket, a szilonitot, a polimetilmetakrilát féléket, stb. érdekes része lesz a kiállításnak, a legújabb típusú szintetikus szálakkal készült szövetek, ruhák, a bőrt helyettesítő műbőrök gazdag választékának bemutatása. láthatja majd a közönség a műanyag belsőrésszel gyártott lehel hűtőszekrényt is, a chemotimpex külkereskedelmi vállalat pedig a magyarországon még kevésbé ismert külföldi műanyagfélek bemutatásával vesz részt a kiállításon. /mti/

9.05

- 7 -

Zseli

bb 11. új szövetkezeti lakótelep a váci úton - az első épületbe már beköltöztek a lakók - határidő előtt adták át a második lakóházat az építők

i sb/sze vm ki

1962. augusztus 23.

egy évvel ezelőtt még vasértékesítő raktártelep volt a váci út 88-90 számú telken, de most már a 41-es építőipari vállalat dolgozóinak munkája nyomán új szövetkezeti lakótelep körvonalai bontakoznak ki. az első 36 lakásos épületbe nemrégiben költöztek be a szövetkezeti lakástulajdonosok, a lakók még meg sem szokták új otthonukat, de az építők már befejezték a második lakóház építését is. sok gép segítette a munkát. a hatvanlakásos ház mellett többek között két toronydaru adogatta az anyagot a brigádoknak, s három berendezéssel vakolták a lakásokat és az épület homlokzatát. így a határidő előtt három nappal adták át az új lakóházat, pedig korábban már egy hónappal előbbrehozták a munka befejezésének tervezett időpontját.

a vállalat dolgozói szeptemberben még két hatvanlakásos épületet adnak át és az utolsó lakóház hetven otthonából novemberben vonulnak ki az építők. ezzel azonban még nem fejeződik be a munka a csaknem háromszáz lakásos városrészben. az építők még az ősszel megkezdik egy bölcsőde és egy üzletház alapozását. ezeket a jövő évben adják át. a korszerűen berendezett üzletház építését különösen nagy várakozás előzi meg, mert ez nemcsak a fiatal lakótelep, hanem a szomszédos régi házak lakóinak bevásárlási gondjait is jelentősen csökkenti./mti/

- . -

bb 13. az idén nyolcmillió palack gyümölcslé készül kecskeméten

vid te vm ki

1962. augusztus 23.

a kecskeméti konzervgyárban az idén négyféle - sárgabarack, meggy, birs és őszibarack gyümölcslét készítenek. az üzemen naponta 70.000-75.000 üveget töltenek meg a kedvelt üdítőitalokkal. az idén a tervezettnél jóval többet, mintegy nyolcmillió palackkal adnak át a kereskedelemnek./mti/

- . -

9.15

Zseli

bb 12. több „méretálló”, textil készül

i sz/sze vm vg

1962. augusztus 23.

manapság már egyre ritkábban tapasztalható, de még mindig előfordul néha, hogy például a 40-es férfiing nyaka az első mosás után 39-es lesz, vagy akaratlanul ma még divatos rövid ruha válik az újkorában jóval térden alul érőből. a pamutszövetek szoktak ilyen meglepetést okozni, mert kikészítésük közben a rámán és mángorlógépeken szépen kihuzódnak, kiegyenesednek a szálak, de az első otthoni mosás után összehuzódnak. nincsen olyan házi vasaló, amely a régi méretére visszanyujtaná. egyetlen ellenszere ennek az, hogy a textilgyárban kell a kelmet festés-mintázás után zsugorítani, szaknyelven szólva „méretállandósítani”, textilgyáraink már öt zsugorítógéppel rendelkeznek és évente nyolc-tízmillió méter pamutszövet méretét „tartósítja”, egy-egy gép.

a textilipar és a kereskedelem szakemberei most felméri, melyek azok a kelmek, amelyeknek szükséges a zsugorítása, és általában mennyi készül azokból. az igények ismeretében úgy állítják össze a beruházási terveket, hogy valamennyi fehérneműnek belésnek és felsőruházatnak szánt pamutszövet zsugorításához elegendő gépi berendezés álljon a gyárak rendelkezésére. az ndk-ból már meg is rendeltek két zsugorító gépet. mindkettőt a jövő évben állítják munkába./mti/

- . -

bb 14. összegyűjtik a falvak multját idéző emlékeket a vas megyei honismereti szakkörök

vid hné vm fm

1962. augusztus 23.

vas megyében a hazafias népfront-bizottságok honismereti szakköröket hoztak létre a falvakban a mult haladó hagyományainak gyűjtésére, megőrzésére. felkutatják többek között a jáki fazekasság emlékeit, a rumi születésű fűst sándor életére vonatkozó adatokat, tárgyakat. jánosházán már elhelyezték a várban a helytörténeti gyűjteményt, amely a nagyközség munkásmozgalmi, kulturális, gazdasági életére vonatkozó emlékeket tartalmazza./mti/

- . -

9.20

Zseli

- 9 -

bb 16. /több mint kétezer ... 1. folyt./ vl

a templomban a község honismereti szakköre muzeumot rendezett be, ahol jelenleg több mint kétezer emléktárgyat őriznek. így például itt helyezték el a tizza és a bodrog medréből előkerült kő-, réz- és bronzkorszakbeli, valamint honfoglaláskori tárgyakat, az ősi szőlőművelő és halászati eszközöket és az egykori város történeti emlékeit. a muzeumban látható négy királyi kiváltságlevél, valamint az erdélyi fejedelmektől 26 oltalomlevél fotokópiája. az eredeti okmányokat a sátoraljaujhelyi levéltárban őrzik. az oltalomleveleket - többek között - bethlen zsuzsanna adta tokajnak. bethlen gábor például az egyik oltalomlevélben biztosította a városnak azt a jogát, hogy piacára bárki hozhat gabonát eladásra, azt három napig árulhatja, de ha nem tudja eladni, a város magtárába köteles beszállítani. a muzeumban helyezték el az egykori szőlőbirtokos családok mintegy 120 féle borcímkéjét, valamint a tokaj környékén talált néprajzi értékeket.

a muzeumot évente sokezren, köztük számos külföldi érdeklődő is felkeresi. most a magyar nemzeti muzeum és a mezőgazdasági muzeum szakemberei átrendezik a gyűjteményt. az új kiállítás - amely az őszi hónapokban nyílik meg - a hegyaljai szőlőművelés módját, eszközeit és a most folyó rekonstrukciós munkák eredményeit, valamint tokaj történetét ismerteti. a kiállítás számos új anyaggal is gazdagodik. így például tardi lajos kandidátus, az országos széchényi könyvtár tudományos munkatársa a muzeumnak ajándékozta a tokaji orosz-magyar borkereskedelmi kapcsolatokról szóló okmányok fotokópiáit, amelyeket a leningrádi levéltárban fedezett fel. /mti/

.-.

bb 26. több mint 25.000 holdat öntöztek meg eddig a hajdusági termelőszövetkezetekben

vid j/vl je

1962. augusztus 23.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek augusztus közepére teljesítették idej öntözési tervüket: több mint 25.000 hold kapott ez évben már mesterséges csapadékot. a lehetőségek jobb kihasználásával két esztendő alatt két és félszeresére növekedett a megye közös gazdaságaiban az öntözött terület. 2500 holdon üzemeltetnek a föld alatti vezetékes öntözőtelepet, s a nyár folyamán több mint 70 esztendő gép dolgozik. ez évben már főleg a belterjes kulturákra: zöldségfélékre, pillangósokra és kapásokra, elsősorban kukoricára és cukorrépára juttatják el a vizet. egyedül a nádudvari vörös csillag tsz-ben 3800 holdat öntöznek, a földesi rákóczi tsz-ben 250 holdas kertészet kap mesterséges esőt, a hajduszoboszlói vörös hajnal termelőszövetkezetben közvetlenül a keleti fűcsatornából több mint 1000 hold termését növelték öntözéssel. a megye minden részén továbbra is dolgoznak a szivattyúk és az öntözőgépek, és víz is bőségesen áll rendelkezésre. /mti/

9.30

11.25
Zsuzsanna

- 10 -

bb 15. az új oktatási évben nyolcvan tsz-akadémiát szervez-
nek és több mint hatezer ismeretterjesztő előadást tartanak mis-
kolcon

vid fm/sze/vl fm

1962. augusztus 23.

a borsod megyei tanács művelődési osztálya változatos prog-
ramot állított össze az új oktatási évről, hogy a falusi dolgozók
bővítsék ismereteiket és a tanultakkal segítsék községük kulturá-
lis felemelkedését. a megye minden községében - előre meghatároz-
zott napokon - termelőségvetkezeti művelődés esteket
rendeznek. ezeken filmvetítéseket, könyvismertetőket, vidám mű-
sorokat és több mint hatezer ismeretterjesztő előadást tartanak.
a tavalyi tapasztalatokat hasznosítva az őszi hónapokban 80 he-
lyen szerveznek termelőségvetkezeti akadémiát, ahol politikai,
irodalmi, természettudományi és más témájú előadásokat hallgat-
hatnak az érdeklődők. szentistván községben népi szabadakadémia
nyílik, amelyre már százhuszan jelentkeztek. az akadémián nyelve-
ket is tanulnak majd a szövetkezet tagjai. ezenkívül mintegy husz
községben a népek közötti barátság elmélyítésére filmsorozatot
mutatnak be és több helyen kiállítással egybekötött falunapokra
kerül sor.

az idén fokozottabb gondot fordítanak a munkásszállásokon
lakók igényeinek kielégítésére. a nagyobb ipartelepeken - így pél-
dál ormosbányán, sajószentpéteren, edelényben és rudabányán - a
művelődési otthonok vezetői a helyi mérnökökből, technikusokból és
pedagógusokból ugynevezett népművelő csoportokat alakítanak ki.
ezek az öt-hat tagú csoportok szoros kapcsolatot építenek ki a szál-
lásokon élő dolgozókkal. szakmai és ismeretterjesztő előadásokat,
könyvismertetőket tartanak és válaszolnak a munkások által fel-
vetett kérdésekre. ezenkívül a szakszervezettel közösen számos
üzemben technikai nap megtartását tervezik, amelyeken szakemberek
ismertetik majd az új technológiai eljárásokat. /mti/

--

bb 16. több mint kétezer emléktárgyat őriznek a tokaji templom-
múzeumban - összesen újjárendezett kiállításon mutatják be a gyűj-
teményt

vid fm/sze/vl fm

1962. augusztus 23.

tokaj községben az 1600-as években számos görög-macedon
telepedett le, akik a törökök előtt menekültek hazánkba. ezek a
görögök a tokajhegyalja borával kereskedtek és rövid idő alatt
vagyonos polgárai lettek a városnak. megalakították a görög ke-
reskedő társulatot, amely 1790-ben barokk stílusú templomot épít-
tetett tokajban. a freskó nélküli, gazdag parkányzatu templomot
a községi tanács megvásárolta és átalakította.

/folyt.köv./

9.24

- 9/a

bb 17. négyszáznyolcvankét dolgozó - egy brigádban

vid te szb ki

1962. augusztus 23.

a borsod megyei építőipari vállalat építkezéseinek a múltban sok
gondot okozott a szakipar egyenletes és folyamatos munkájának meg-
teremtése. gyakoriak voltak az évvégi hajrák, s ezek jelentősen be-
folyásolták a minőséget. a vállalat dolgozói az idén - nagyjából
miskolcon és ózdon - 1464 lakást építenek. a kőművesek és a szak-
iparosok a pártkongresszus tiszteletére - többek között - elhatáro-
zták, hogy egy-egy lakóházat átlag tíz hónap alatt építenek fel és
az új lakásokat november 30-ig átadják. a vállalat teljesítése el-
sősorban a szakipartól függ. ezért 12 szakma - villanyszerelő, fes-
tő és mázoló, tetőfedő, burkoló, bádogos, sőt - 482 dolgozója egy
brigádba tömörült és egymást segítve végzik munkájukat.

a nagylétszámú komplex-brigádnak a vállalat vezetői minden tá-
mogatást megadnak. így például hónapokra meghatározott lakásátadá-
si tervet készítettek, s ebben meghatározták, hogy egy-egy terület-
re mikor vonulhat fel a szakipar és megsokszorozták a kisgépek
számát. a festők és mázoló az idén három korszerű meszelőgépet,
husz festékszóró pisztolyt és három mázoló kompresszort kaptak. a
gyakorlat igazolta a gépek hasznosságát. egy-egy meszelőgéppel na-
ponta öt ember munkáját végzik el az eddiginél jobb minőségben.
hasonló a helyzet a villanyszerelőknél is, akik a bergmann-csőveket
gipszelés helyett géppel rögzítik a falba. ezzel nemcsak a munka
gyorsult meg, hanem lakásonként negyven kiló gipszet is megtakarítá-
nak.

a brigád a gépek fokozottabb hasznosításán kívül gondoskodott a
munka jobb megszervezéséről is. a diósgyőri kilián déli lakótelepen
például, ahol az idén 528 lakás épül - a szakipari munkát már szalag-
szerűen végzik. a szalagban az asztalos, burkoló, üvegező, festő
és villanyszerelő munkákat egy-egy lakóházban átlag 30 nap alatt ké-
szítik el. ezzel a módszerrel a lakótelepen már 300 lakást adtak
át a kijelölt határidőre.

az egy brigádban dolgozó szakiparosoknak is nagy részük van ab-
ban, hogy eddig 778 lakásba költözhettek be a családok és egy-egy
lakóházat a kongresszusi vállalatnak megfelelően átlag tíz hónap
alatt építettek fel. /mti/

--

bb 20. ma is borértelésre használják tokajhegyalja legrégebb, több
mint 700 éves pincéjét - újabb pincéket állítanak helyre tolcsván

vid j szb ie

1962. augusztus 23.

a világhírű tokajhegyaljai borok utolérhetetlen ízét és zamatát
a borok kezelésével, iskolázásával érik el. az erre legalkalmasabb
hegyaljai pincék tolcsva környékén vannak. a tolcsvai állami gazda-
ság 32, több mint 100 éves pincéjében mintegy 60.000 hektoliter bort
tudnak tárolni.

/folyt.köv./
9.40

- 11 -

bb 20. /ma is borérelésre... 1. folyt./- szb

az új szőlőtelepítések, a korábbi években ültetett új szőlők termőfordulása most szükségessé teszi az egykor használatban volt, de az utóbbi években felhagyott pincék igénybevételét is, a tolcsvai állami gazdaság mintegy másfélmillió forintot fordít a pincék rendezésére. ebből az összegből újabb 10 pincét állítanak helyre, s kezdik meg benne a borok tárolását, hogy a tokaji pincékre jellemző és a borok érleléséhez nélkülözhetetlen, nemes penész újaból megtelepedjék a riolittufába vájt pincék falán.

a tolcsvai állami gazdaságban most is használják hegyalja legrégebbi pincéjét, az úgynevezett felső-rákóczi pincét, amelyet az oklevelek tanúsága szerint 1220-ban kezdtek el vájni, s építését 1460-ban fejezték be. a legrégebbi hegyaljai pincében az exportra szánt nemes borokat érlelik. /mti/

..-

bb 21. fél-költséggel természetű, s kétszer annyi vitamint tartalmaz a zöldspárga

i ie szb

1962. augusztus 23.

az inyencek zöltségféljének, a spárgának új termesztési módszere, dolgoznak a soroksári kísérleti gazdaságban. az eddigi fehér helyett zöld spárgát termeltek, ami talán szokatlan, de olcsóbb, tápértéke nagyobb, s minősége változatlan. az új módszer szerint a spárgát nem takarják be földdel, így megvalósítható a nagyüzemi termesztés: a talajmunkát és a növényápolást gépesíthetik és könnyebb a szedés is. az eredmény: a spárga holandankénti körülbelül 30.000 forintos termelési költsége a felére csökken. a takaratlanul hagyott spárga a nap hatására ugyan megzöldül, de vitamin-tartalmát is megkétszerezi. a kísérleti gazdaságban most szelektálják az új eljárásához legmegfelelőbb fajtákat, hogy mielőbb széles körben elterjeszthessék a nagy tápértékű, olcsó spárga termesztését. /mti/

..-

bb 22. 260 központi major épül bács megye termelészövetkezeteiben - két város kivételével befejeződött a területrendezés a duna-tisza közén

vid j szb 1e

1962. augusztus 23.

a duna-tisza közén a nagyüzemi gazdálkodás fejlődésével egyidőben rendeződnek a községhatárok. a távlati tervek szerint eltűnnek az apró tanyai gazdaságok, s helyettük központi majorok épülnek az erre legalkalmasabb területeken. a termelészövetkezeti községekben 50 mérnök és több száz mezőgazdasági szakember dolgozik a faluhatárok rendezésén. két város - kecskemét és kiskunhalas - kivételével már befejeződött a területrendezés, s a községek zömében kijelölték az új tanyaközpontok, majorok helyét is. az új területi térképek alapján 260 helyen már épülnek a termelészövetkezeti gazdaságok központi majorjai. a gazdasági központokban kutakat fúrnak, állatgondozó lakásokat építenek és bevezetik a villanyt. az idén több mint 120 millió forintot fordítanak az új majorok fejlesztésére, illetve mellékmajorok létesítésére. /mti/

..-
-12-

9.50/ szb

11.42
Zuh

bb 23. új középiskolai osztályok nyílnak győrött

vid fm/sze szb fm

1962. augusztus 23.

szeptemberben új középiskolai osztályok nyílnak győrött. a révai miklós gimnáziumban növényvédő, továbbá mezőgazdasági elektromos berendezés-szerelő, a bercsényi miklós gimnáziumban géplakatos, a mayer lajos 12 évfolyamos iskolában vizügyi, a kazinczy ferenc leánygimnáziumban háztartási, vegyi, vasedény-üveg-porcelán kereskedelmi szakközépiskola, a közgazdasági technikumban pedig közgazdasági ipari, valamint idegennyelvű gépiró- gyorsíró szakközépiskola kezdi meg működését. a tanulmányi idő az új szakközépiskolákban négy év, amelynek befejeztével a tanulók érettségi és szakvizsgát tesznek, szakmájukban szakmunkásként helyezkedhetnek el, vagy felsőoktatási intézményben továbbtanulásra jelentkezhetnek. /mti/

bb 24. gyermek- és üzemi tanulócsoportokat szervez a tit nyelv-iskolája baranyában

vid gk szb fm

1962. augusztus 23.

a tit baranya megyei szervezetének nyelviskoláján évente nyolc- száz-kilencszázan tanulnak németül, angolul, franciául és olaszul. az új oktatási évben az orosz nyelv tanítását is átveszi a tit az mszbt-től. a nyelvtanításnak, gyakorlásnak változatos módszereit alkalmazzák. így például a hallás utáni megértés készségét magnetofon használatával, a beszédet klubesteken, kirándulásokon és évente ismétlődő külföldi tanulmányutakon gyakorolják. azok számára, akik gyorsabban kívánnak előrehaladni, hetenként kétszer kétórás nyelvkurzusokat indítanak.

a szülők kérésére az általános iskolás korban levő gyermekeknek külön tanulócsoportokat szerveznek. az üzemekben bármilyen kis csoport részére indítanak nyelvtanulócsoportokat. a tit baranyai nyelviskolájának munkája nem korlátozódik pécsre: a megye valamennyi nagyobb helységében - ahol kívánják - szervez csoportos nyelvvoktatást. /mti/

..-

bb 25. kétezerkétszáz komárom megyei uttörő töltötte az ország legszebb helyein a nyarat

vid fm sze szb fm

1962. augusztus 23.

a komárom megyei uttörők befejezték nyári táborozásukat. kétezerkétszázan vettek részt táborozáson, kirándulásokon. felkeresték az ország legszebb helyeit, többek között a balaton, a bakonyt.

/folyt.köv./

9.54

11.44

13

bb 25. /kétezerkétszáz komárom megyei... 1. folyt./- szb

a költségek legnagyobb részét vas-, papir- és növénygyűjtéssel és más munkával teremtették elő. 360 pajtás csákánypusztán, majkon és pusztamaróton őrsvezető-táborozáson vett részt. sok új éneket, játékot tanultak, hogy a téli foglalkozásokon megtanítsák azokra az őrsök tagjait is.

kilencvenkét komárom megyei uttoró a csillebérci nemzetközi táborozáson vett részt és a kulturális versengésben három aranyérmét szerzett. /mti/

-. -

bb 18. teljesítik kongresszusi vállalásukat a dorogi aknamélyítők

vid te szb ki

1962. augusztus 23.

a bányászati aknamélyítő tröszt dorogi körzetének dolgozói az év elején jelentős munkához fogtak hozzá, megkezdték a 12-es bánya gazdag szénvagyonának viztelenítéséhez szükséges nagyteljesítményű vizakna mélyítését, a régi bányából másfél kilométer hosszú vágaton vezetik majd a vizet az új vizaknához, ahonnan nagyteljesítményű lengyel szivattyúkkal nyomják felszínre.

az aknamélyítők a pártkongresszus tiszteletére vállalták, hogy a dorogi szénmedencében szokásos 25 méter helyett havonta 30 méterrel mélyítik az aknát, már a munka kezdetén sok akadály nehezítette előrehaladásukat, az első métereknél percenkint 100 liter víz tört be a munkahelyre, később pedig 60 méter hosszan nagy vetőn kellett áttörniük, az aknamélyítők a nehézségek ellenére teljesítik ígéretüket: a kongresszusi verseny kezdete óta havonta 32-33 métert haladnak előre, az akna végső mélysége 430 méter lesz és már lejutottak 220 méterig, ha továbbra is így haladnak, akkor a tervezett 1963 vége helyett már az év első hónapjaiban befejezik a vizakna mélyítését. /mti/

-. -

- 14 -

10.-

11. 46
Zsolt

bb 19. munkásszálló építését kezdték meg ötszáz pécsi bányász részére

vid te vm ki

1962. augusztus 23.

a pécs-meszesi bányászvárosrészben a komlói építőipari vállalat új munkásszálló építéséhez kezdett hozzá, a 21.9 millió forintos beruházással készülő munkásszálló ötszáz pécsi szénbányásznak nyújt majd kényelmes otthont, konyha, kétszázszemélyes önkiszolgáló étterem, kulturális terem, klubhelyiség, könyvtár, olvasóterem és játékszoba is lesz az impozáns épületben, amelybe már 1963-ban beköltözhetnek a lakók.

harkányban 120 személyes, saját fürdőmedencével rendelkező üdülő épül a pécsi bányászok részére. /mti/

-. -

bb 27. társadalmi pártmunkások makón és a makói járásban

vid tm vm fm

1962. augusztus 23.

makó város és a makói járás pártbizottságának munkáját társadalmi aktivisták is segítik, mintegy háromszázan vesznek részt a pártbizottság mellett létrehozott ipari, mezőgazdasági, kulturális, egészségügyi, közigazdasági és más bizottságok, csoportok tevékenységében, közöttük több pártonkívüli, orvos, művelődési ház igazgató, pedagógus és pénzügyi szakember a párttagokkal együtt végzi a különböző vizsgálatokat és felméréseket.

a társadalmi aktivacsoportok közreműködésével készítették el például a járás és a város 1965-ig szóló fejlesztési tervét, a bizottságok tudományos elemzés alapján tesznek javaslatokat a szövetkezetek gazdálkodásának szakosítására, a mezőgazdasági bizottság szakemberei talajtérképeket készítenek, amelyek azt ábrázolják, melyik földterület milyen növény termesztésére a legalkalmasabb, a társadalmi pártmunkások iparfejlesztési, községregendezési tervek készítésével, munkaszervezési, egészségügyi és művelődési kérdések megoldásával is foglalkoznak. /mti/

- 15 -

10. 15

11. 46

Zsolt

bb 28. az alkatrészgyártás központosításával, jobb szerszámellátással javítják a mezőgépipar gazdálkodását

i sl/tr vm vg

1962. augusztus 23.

a mezőgépipar fejlődése a népgazdasági statisztikákban előkelő helyet foglal el. az iparág termelése az elmúlt 6 évben megkétszereződött, dolgozóinak száma mégis csak 25 százalékkal emelkedett, ami azt jelenti, hogy jelentősen nőtt a termelékenység. a gépiparról szóló párthatározat szellemében most további tartalékokat fedtek fel, amíg eddig nem használt ki a mezőgépipar. melyek ezek a tartalékok, s mit tesznek a gazdálkodás további javítására?

- ha iparágunk munkájában csupán a fő feladatok teljesítését vizsgáljuk, úgy tűnik, hogy a mostaninál jobb eredményeket már alig érhetünk el, a részletek tanulmányozása azonban egészen mást mutat - mondotta benkő László iparigazgató. - bebizonyosodott, hogy egyes utasítások végrehajtása alkalmával éppen a fontosabb részfeladatokat hanyagolják el egyes üzemekben. a budapesti mezőgazdasági gépgyárban például az általános rendelkezéseknek megfelelően három műszakra állították ugyan át a legkorszerűbb gépeket, arról azonban már nem minden esetben gondoskodtak, hogy ezeket a gépeket gazdaságosan ki is lehessen használni egész üzemidejük alatt. a korszerű revolveresztengőkon például alig egy-két kés működik, holott a többkéses rendszer ugrásszerűen emelné a termelékenységet. az emag-ban alkalmaznak nagyteljesítményű sajtológépeket, az ezekhez szükséges szerszámoknak egy része azonban hiányzik, ezért olyan apró alkatrészeket, amelyeket sajtológépen gazdaságosan gyárthatnának, a nagyméretű lemezollón állítják elő óriási költséggel. a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban ugyancsak nagy idő-és anyagvesztést okoz a szerszámok gondatlan kialakítása. az egész iparágban feltűnően sok a hulladék. ennek egy részét helyesebb technológiával és főleg a vezetés színvonalának javításával hasznos célokra vissza lehet nyerni. a legelső feladat a vezetés javítása, új technológiák kidolgozása és a szerszámellátás ésszerűbb megszervezése.

- nem utolsó sorban nagy a jelentősége bizonyos gyártmányok átcsoportosításának is. az elmúlt hetekben az iparág vezetői széles körben tanulmányozták az alkatrészutánpótlás helyzetét és megállapították, hogy távolról sem élünk a szakosítás lehetőségeivel.

/folyt.köv./

10.10

- 16 -

11.46

Zelli

/bb 28. az alkatrészgyártás.....1/folyt./vm

a gabona-és silókombájnokhoz, a műtrágyaszórókhoz és a permetező porozókhoz szükséges ugrynevezett gyorsárakat három vállalat készíti, holott egyetlen üzemben sokkal gazdaságosabb lenne a nagy sorozati gyártás. hasonló a helyzet a hidraulikákkal, a csapágyházakkal, a csapágyfedelekkel és a lánckerekkel. ki-számítottuk, hogy például a csapágyházak gyártásának központosításával évente 75.000 munkaórát és 50 tonna anyagot, a járókerekek gyártásának centralizálásával évente 80.000 munkaórát és 25 tonna anyagot takaríthatunk meg. ezért rövid időn belül kijelöljük azokat az üzemeket, amelyek rátérnek majd az említett alkatrészek nagyobb sorozatának gyártására - mondotta benkő László iparigazgató./mti/

- . . -

bb 29. töltésépítés a víz segítségével - új gáterősítési módszer próbálnak ki a bajai dunaszakaszon

i sb/sze vm ki

1962. augusztus 23.

európában nincs még egy nemzet, amelynek olyan hosszú töltésszakaszon kellene védekeznie az árvíz ellen, mint magyarországnak. a gátakkal nagyon sok a munka, gyakran kell erősíteni magasztani. a távlati tervek alapján többszáz kilométer töltést kell még korszerűsíteni. az országos vízügyi főigazgatóság irányításával ezért új gáterősítési módszert próbálnak ki a bajai dunaszakaszon.

a vízügyi tervező iroda mérnökeinek elgondolása alapján a víz segítségével, csövön szállítják az anyagot a töltésre és azt a kavicsot és homokot használják fel az építésre, amit egyébként is el kellene távolítani a duna medréből. több iparág már szállít különböző anyagot a víz segítségével. a bajai kísérletnek azonban nem a szállítás, hanem az építés a legnagyobb gondja. az a cél, hogy a vízzel kevert anyag a töltés alakjának megfelelően és egyenletes sűrűségben rakodjék le, mert idővesztést okozna és a költségeket is növelné, ha utólag még sok munkát kellene fordítani a gát oldalának kiigazítására. a vízzel vegyített anyag szivattyuzásában nagy gyakorlatot szerzett folyamszabályozó és kavicskotró vállalat, az alsó-dunavölgyi vízügyi igazgatóság, sőt a vízgazdálkodási tudományos kutatóintézet is részt vesz az új módszer kidolgozásában.
/folyt.köv./

10.20/sz

-17-

11.46

Zelli

/bb 29. töltéscsisítás.....1.folyt./vm

próbaképpen mintegy nyolcszáz méter hosszú régi gátszakaszt erősítenek meg az év végéig, a szakemberek véleménye szerint az új eljárással előreláthatóan a felére lehet csökkenteni a töltéscsisítás kiadásait, ezzel a módszerrel többletköltség nélkül megkészszeresíthetnek az ország gáterősítési munkáinak évenkénti programját és a tervezettnél jóval hamarabb befejezhetnének a töltések korszerűsítését./mti/

- . -

bb 30. együttműködési megállapodás a kgm és a nim között a vegyipari gépgyártás fejlesztésére - a vegyipar három kötetnyi javaslata segíti a gépipart a vegyipari berendezések, készülékek korszerűsítésében

i szf/hné vm vg

1962. augusztus 23.

a vegyipar előirányozott gyorsított ütemű fejlesztésének egyik feltétele, hogy a gépipar elegendő új, korszerű gépet, berendezést bocsásson a vegyi üzemek rendelkezésére, a gépipar helyzetéről és feladatairól nemrég megjelent párthatározat többek között az igen fontos vegyipari gépgyártás erősítését is célozza. ezért a nehézipari minisztérium, amelynek egyik ágazata a vegyipar, s amelynek éppen ezért elsőrendű érdeke, hogy a gépipar minél tökéletesebben hajtsa végre a párthatározatot, a két tárca együttműködési megállapodása alapján vállalta, hogy a kgm gyártmányfejlesztési munkájának segítésére részletesen kidolgozza, milyen gépekre, berendezésekre van szüksége, és a vegyipari gépek milyen irányu műszaki fejlesztését látja elengedhetetlennek. vállalta azt is, hogy gépigényét konkrét műszaki fejlesztési javaslattal együtt közli a kgm-mel.

a nehézipari vegyipari ágazatának gépipari szakemberei háromkötetes részletes tanulmányban már el is készítették igénylistájukat, valamint javaslataikat és átadták azokat a kgm-nek. a három kötet mindegyike 140-160 oldalnyi terjedelmű.

az első kötet felsorolja a vegyipar belföldi gépigényét 1965-ig és ismerteti a vegyipari szakemberek elgondolásait, javaslatait, miként képzelik a vegyipari gépgyártás műszaki fejlesztését.
/folyt.köv./

10.26/ szb

-18-

11. 47

Zsolt

/bb 30. együttműködési.....1.folyt./vm

a második kötet az egyes berendezések, készülékek műszaki fejlesztésére terjeszt elő javaslatokat, részletesen felsorolja milyen új típusu készülékekre, bepárlókra, centrifugákra, reaktorokra, kompresszorokra, szivattyukra van szükségük a vegyi üzemeknek, hogy termékeiket jobb minőségben, gazdaságosabban állíthassák elő. rámutat a tanulmány, hogy a jelenlegi bepárlók, például szakaszos rendszer szerint, hosszadalmasan, gazdaságtalanul desztillálják az anyagokat. a hatásosabb, gazdaságosabb munka céljából feltétlenül át kell térni a folyamatos bepárlásra, tehát folyamatos rendszerű desztilláló készülékeket kell előállítani, s gyorsan be kell fejezni az erre irányuló kísérleteket. részletes javaslatot tesz a tanulmány többek között arra is, milyen új típusu szivattyuk gyártására készüljön fel a gépipar. kifejti például, hogy a kisszivattyugyár gr típusu szivattyui a 40-estől 125-ös jelzésig, valamint a sp-szivattyuk már nem korszerűek és nagy szükség lenne korszerű átalakításukra, mivel ebből a kategóriából különösen a gyógyszeripar igen sokat használ. rámutat a tanulmány arra is, hogy a ganz-mávag gr 150-es szivattyuinak fejlesztésére, egészen a 300-asig ma már nincs szükség, mert a h, a k, az f és a cs-jelű szivattyuk, amelyek ugyancsak a ganz-mávag típusai, teljesen pótolják őket.

a harmadik kötetben a vegyipari gépszakértők arra hívják fel a kgm figyelmét, hogy milyen teljes vegyipari gyárberendezések exportját fejleszthetné ki a jövőben a gépipar. ezt a javaslatot úgy készítették el, hogy alapja lehessen a kooperációs kgst-tárgyalásoknak is a baráti országok vegyipari ágai között./mti/

- . -

bb 31. országszerte megkezdődött a silózás - számosállatonként 10 köbméter szilázst készítenek somogy megye közös gazdaságaiban

vid ő kz/hné vm ie

1962. augusztus 23.

a gabonabetakarítás befejeztével szövetkezeti gazdaságainkban mindjobban előtérbe kerülnek a téli takarmány biztosításával kapcsolatos feladatok baranyában, ahol több mint 40.000 szarvasmarha és mintegy 90.000 sertés számára kell elegendő takarmányról gondoskodni, a múlt év tapasztalataiból okulva arra törekszenek, hogy minden „megehetőt”, összegyűjtsenek és gondosan tároljanak a téli-tavaszi hónapokra.
/folyt.köv./

10.31/ szb

-19-

11. 47

Zsolt

/bb 31. országszerte.....1.folyt./vm

a silózógépek a jobb takarmánytermésű években csak néhány hétig voltak üzemben. az idén, mivel a fő vetésű silókukorica mellett a másodnövényekből, a kertészeti hulladékokból és a kukoricaszárból is szilázst készítenek, legalább három hónapig dolgozhatnak majd. az ország többi részéhez képest ezt a megyét kevésbé sújtotta az aszály, s így a silótermés jónak mondható. a korábbi években alig háromezer holdon termelt silókukorica, most pedig 8.5 ezer holdról takarítják be a gépek. hogy az értékes takarmány időben és veszteség nélkül kerüljön a silógödörbe, a gépállomások 30 „kiöregedett”, gabonakombájnt is silózásra alakították át. a szövetkezeti gazdaságok több mint 3000 holdnyi kertészetében mindig bőven van olyan hulladék, amelyet az állatok szívesen megesznek. így például fejéskáposzta-, karalábé- és kelkáposzta-levelet is adnak a jószágoknak, hogy ezzel is megtakarítsanak jól tárolható takarmányokat. amit most nem tudnak feleltetni, az mind silógödörbe kerül. a rétek az első kaszáláskor ezen a vidéken is gyengén fizettek, ezért a szokottnál gondosabban szervezték meg a megye termelőszövetkezetei a sarju betakarítását, valamint az utmenték és a partok második kaszálását. a gondos szervezés nem volt hiábavaló, hiszen ilymódon holdanként körülbelül kétszer annyi sarjuszénát kaptak, mint az első kaszáláskor. valamennyi közös gazdaságban szakemberek gondoskodnak a télire tartalékolat takarmányok észszerű, takarékos felhasználásáról. mindenütt már a közeljövőben elkészítik a takarmánymérleget, ennek alapján pedig a takarmányfelhasználási tervet, amelyen megszabják, hogy melyik állat, mit és mennyit kap a téli-tavaszi hónapokban.

az ugyancsak dunántúli somogy megyében a gépállomásoknak, illetve termelőszövetkezeteknek 12.000 hold, többségében fő vetésű silókukorica betakarításáról kell gondoskodniuk. ebből együttesen 370.000 köbméter szilázst akarnak készíteni, ami azt jelenti, hogy a közösben lévő minden számos állatra hét köbméter jut majd ebből az értékes takarmányból. a somkóró, a cukorrépaszelet, a cukorrépalevél, a kertészeti hulladékok és egyéb, silózásra alkalmas növények összegyűjtésével azonban el akarják érni, hogy számos állatonként legalább 10 köbméter szilázs álljon rendelkezésükre a téli-tavaszi időszakban. a betakarítás az egész megyében megkezdődött, a gépállomások 90 silókombájnja dolgozik a megye határában. sokhelyütt szakaszos legeltetéssel hosszabbítják meg a legeltetési időnyt. erre most különösen jó lehetőség nyílik, mivel az utóbbi napokban többször is eső áztatta meg a legelőket, s így azokon újból dus növésű fűvet találnak a jószágok.

/folyt.köv./

10.35

M.48

Zur

- 10 -

/bb 31. országszerte.....2.folyt./vm

békés megye néhány termelőszövetkezetében ezekben a napokban már negyedszer kaszálják a lucernát. a megyében azonban általában az elmúlt évihez hasonlóan, igen gondosan kell megszervezni a téli takarmányozást. a szövetkezetek 15.000 holdnyi fő vetésű silókukoricájának betakarítását több mint száz gép kezdte meg. az eleki lenin, a mezőkovácsházi új alkotmány, a végegyházi szabadság és még több termelőszövetkezet határában a kedvezőtlen időjárás ellenére 200 mázsás átlagtermést adott a silókukorica, de a legtöbb helyen a hozam alatta marad a tervezettnek. ezért csak úgy, mint az ország más vidékein, ebben a megyében is rendkívül gondosan összegyűjtik mindazokat a növényeket, amelyekből szilázs készíthető. sokhelyütt tervezik: a kukoricatörés után végigjártják a szarvasmarhákkal a földeket, hogy még a lehullott levelek se vesszenek kárba.

győr-sopron megyében abraktakarmányból előreláthatólag nem lesz hiány, gondot okoz viszont az, hogy a vöröshere csaknem egészében kifagyott, s erős fagy érte a fiatal lucernásokat is. mindemellett a megmaradt területnek sem az első, sem a második kaszálása sem adott valami jó termést. a megye szövetkezeti gazdaságai a kifagyott pillangósok helyére muhart, szudáni fűvet, zabos bükkönyt vetettek, s ez jórészt pótolja a kiesést. több termelőszövetkezetben silógödörbe került a fölös tavaszi takarmánykeverék is. jóllehet a silókukorica ebben a megyében elég jó termést ad, a termelőszövetkezetek mégis felkészültek a kukoricaszár tartósítására is.

egyik legfontosabb állattenyésztő vidékünkön, vas megyében, a nagy állatsűrűség mindig megkövetelte a gazdáktól, hogy minden takarmányozási lehetőséget kihasználjanak. az idei rossz időjárású évben ez a gond fokozottan jelentkezik a vasi vidékeken is. ezért most rendkívül gondosan tárolják a meglévő takarmányokat. a szakemberek számítása szerint például csak azzal, hogy rátértek a pillangósok állványos szárítására, mintegy 16.000 kiló többletfehérjét nyertek. a fő-és másodvetésű silókukoricák mellett itt is szilázs készül a kertészeti hulladékokból és a répalevélekből csakugy, mint a kukoricaszárból. kitűnő állattenyésztési szakemberek részvételével megalakult a megyében a takarmányozási bizottság, a szövetkezeti gazdaságokban pedig takarmányozási felelősöket jelöltek ki, hogy szakszerűen, a lehető legtakarékosabban használják fel a rendelkezésükre álló takarmánykészleteket.

/folyt.köv./

10.45/ szb

-20-

12. - Zur

/bb 31. országszerte....3.folyt./vm

azokban a szövetkezetekben, ahol öntözési lehetőség van, sikerrel vették fel a küzdelmet az aszályal, csongrádban e téren a Mindszenti szövetkezeti gazdák mutatnak példát. a község 200 holdas legelőjén egész évben dusan zöldelt a fü, s az öntözött réten a rendszeres legeltetés mellett még kaszálni is tudtak. ugyanígy öntözéssel hosszab itották meg a legeltetési időt szegváron és apátfalván is. egyes helyeken, mint például az állattenyésztéséről híres bokros községben, éppen ezek a tapasztalatok alakították ki azt az elhatározást, hogy berendezkednek kifizetődő legelő-öntözésre, s a következő négy évben 1200 holdat tesznek öntözhetővé./mti/

- . -

bb 32. különvonat a tiszántulról - száz vagon állat érkezett csütörtökön az országos mezőgazdasági kiállításra

t so/j vm

1962. augusztus 23.

csütörtökön hajnalban az országos mezőgazdasági kiállítás rakodójára megérkeztek az első állatokat hozó vagonok. a tiszántul állatállományának legjavát különvonat hozta és értékes szállítmány érkezett észak-magyarországról is.

a 100 vagonból kivezetett állatokat először 10 fős állatorvos-brigád vizsgálta meg, a kiállításon ugyanis 1 hónapig állatorvosi rendelő és kihelyezett kórházi részleg is működik.

az első napi szállítmányból kiemelkedett a mezőhegyesi állami gazdaság jószágállománya. a nagymultu állattenyésztő központból többek között 10 planet-bikát, 15, átlag 6000 liter tejet adó tehenet, nagyon szép lovakat, értékes sertéseket és juhokat hoztak. a gyöngyösi méntelepről megérkezett a híres lipicai ötösfogat, amellyel kádár lászló hajtó az acheni nemzetközi fogatversenyről 7, lipcséből 4 első díjat hozott haza. már a kirakodásnál érdeklődéssel tanulmányozták a szakemberek a magyar-tarka és jersey keresztezésű, 4.7 százalékos tejsirtartalmu tejet adó teneneket.

/folyt.köv./

10.50

- 23 -

12. - Zuli

/bb 32. különvonat.....1.folyt./vm

a termelőszövetkezetek közül értékes fehér-hussertéseket hozott a sarkadi lenin és az orosházi dózsa. kampós botjával nagytestű merinói juhokat terelgetett a kiállítás utjain torda mihály karcagi juhász.

a duna-tisza közti és a dunántúli állatszállító különvonatok pénteken, illetve szombaton érkeznek meg. hétfőn az ország legjobb szakembereiből alakult 11 bizottság megkezdte az állatbírálatokat, így a kiállítás megnyitásának idejére már oda is itélik a díjakat a legjobb tenyésztőknek./mti/

- . -

bb 33. koszoruzások a román népköztársaság nemzeti ünnepén

t vt/te v •

1962. augusztus 23.

a román népköztársaság nemzeti ünnepe, románia felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a nagykövetség tagjaival együtt csütörtökön délelőtt megkoszoruzta a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. a koszoruzásnál jelen volt zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője, skonda ödön, a külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője, kovács pál, a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának elnökhelyettese, otta istván, vezérőrnagy.

ott volt a koszoruzásnál m.a. popov, ideiglenes ügyvivővel az élén a szovjetunió budapesti nagykövetségének több tagja.

a román nagykövetség képviselői csütörtökön délelőtt koszorut helyeztek el a rákosligeti temetőben nyugvó román hősök emlékművére is. a tizenhetedik kerületi pártbizottság és tanács nevében ugyancsak megkoszoruzták a román hősök emlékművét./mti/

- . -

11.15

- 23 -

12. - Zuli

bb 34. olcsóbb a paradicsom, megjelent a piacon a kifliburgonya

i n .j./j/vl je 1962. augusztus 23.

a nagyvásártelre csütörtökön 61 vagon és 73 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 16 vagon burgonya, 4 vagon főzõhagyma, 11 vagon paradicsom, 12 vagon zöldpaprika és 16 vagon különféle gyümölcs.

a paradicsom fogyasztói árát újból mérsékelték, az alma-paradicsomot kilónként 1.80, az egyéb fajtát 2.30 forintért hozták forgalomba. megjelent a piacon a kifliburgonya is, fogyasztói ára kilónként 2.80 forint. a görögdinnye ára kilónként 2.80 forintra csökkent; a cukordinnye 2.40-2.80, a vörös szilva 2.60 forint. /mti/

bb 35. pénteken miskolcon sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg 1962. augusztus 23.

a lotto 34. heti sorsolását augusztus 24-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel miskolcon rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

bb 36. időjárásjelentés

tm szb 1962. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 23-án, csütörtökön 13 órakor:

hüvös éjszaka, mérsékelten meleg nappal

európában az 50. szélességi foktól délre és a keleti hosszúság 30. fokától keletre magas a légnyomás és általában száraz az idő. európa többi részén viszont alacsonyabb a légnyomás és többfelé esik az eső. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot. a dunántul nyugati megyéiben csak 2-6, máshol azonban 7-11 óra hosszáig sütött a nap. a dunántul nyugati felén néhány helyen kisebb eső esett, de a csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az egy millimétert. a hőmérséklet napközben nyugaton 20-25, keleten 24-28 fokig emelkedett. ma hajnalban 9-15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az országban gyengén felhős volt az idő. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20.5 fok volt, 0.4 fokkal alacsonyabb, mint a sok évi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok. /folyt.köv./

13.17/ szb

-24-

bb 36. /időjárásjelentés... 1. folyt/- szb

várható időjárás péntek estig:

kisebb felhőátvonulások, néhány helyen esővel, délutáni zivatarral. mérséklődő nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 23-27 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: mérsékelt, időnként kissé élénkebb nyugati szél. felhőátvonulások. délutáni zápor nincs kizárva. a hőmérséklet napnyugtakor 20, hajnalban 14 fok körül lesz. a duna vízállása ma reggel: 285 centiméter. /mti/

bb 37. nagyteljesítményű félautomata acélrudhuzógépet kapott a salgótarjáni acélárugyár

vid te/vl ki 1962. augusztus 23.

az új hideghengermű üzembehelyezése után, több százmillió forintos beruházási előirányzattal máris megkezdődött a huzalmű korszerűsítése a salgótarjáni acélárugyárban. az első gépek már megérkeztek a német demokratikus köztársaságból.

elsőként, nagyteljesítményű félautomata acélrudhuzógépet kapott a régi huzalmű. az új berendezés egyszerre négy gyártási műveletet végez el: huz, egyenget, darabol és poliroz. ezeket a gyártási műveleteket eddig négy különálló berendezés végezte. az új félautomata berendezés a régi rudhuzógépek percenkénti 10-12 méter húzósebességével szemben, percenként 30-32 méter sebességgel dolgozik. az öt és tizenöt milliméter között bármely méret szerinti vastag rudacél huzására alkalmas berendezés szerelési munkáit már be is fejezték és csütörtökön megforgatták a gépet. a próbák után, szeptembertől már ez a berendezés készíti a hazai szerszámgépgyártás eddig nagyrészt importból fedezett rudacél anyagát. /mti/

bb 38. forgalomba állították pécsett az új típusú csuklós autóbust

vid te/vl ki 1962. augusztus 23.

csütörtökön forgalomba állították pécsett az ikarus gyár újszerkesztésű -negyven ülő- és több mint száz állóhelyes -csuklós autóbust. a korábbi csuklós autóbuszoknál másfél méterrel hosszabb, piros-fekete színezésű kocsin az utasteret fűtő- és hűtőberendezéssel látták el. az új csuklós busz négy ajtóval rendelkezik, három ajtó szolgál a leszállásra, míg a szélesebb hátsó ajtón egyszerre hárman léphetnek fel. /mti/

13.30

-25-

Z. M.

bb 39. megkezdődött a szőlőexport a mátra aljáról

vid j szb ie

1962. augusztus 23.

a mátra alján befejeződött a legkorábban érő szőlő, a csabagyöngye szüretelése. a kiváló gyümölcsből a termelőszövetkezetek mintegy 400 mázsát értékesítettek budapesten és az ország iparvidékein. a legnagyobb mennyiséget, 150 mázsát az abasári rákóczi tsz csemegeszőlő-tábláiról szállították a mék hűtőkocsijai.

a szövetkezetek értékesítő központja a csabagyöngye „lefutása” után megkezdte a középérésű csemegeszőlők: a sasza, az oportó, az erzsébet királyné és a szőlőskertek királynéja felvásárlását. az első termést a mátrai üdülőkből és ipartelepekre vitték. a mátralaji közös gazdaságokból csütörtökön utnak indították az első 59 mázsás exportszállítmányt is a kiváló minőségű saszlából. /mti/

bb 41. fürdőhelyre utazott a pogányi tavasz tsz 220 tagja

vid j szb ie

1962. augusztus 23.

a baranyai falvakban mind több helyen hallgatnak el a cséplőgépek. a gabonabetakarítás befejeztével százával mennek üdülni, kirándulni a megye szövetkezeti gazdáit. a baksai ezüstkalász tsz például, amely a megyében elsőként fejezte be a cséplést, 100 tagját küldte el országjárásra. a háromnapos kirándulás költségeit a termelőszövetkezet fedezte a szociális-kulturális alapból. a mohácsi új barázda tsz ingyenes balatoni üdüléssel jutalmazta a nyári munkákban legszorgalmasabb 60 tagját. több mint 80 szövetkezeti gazda látogatott el a megyéből szegedre, ahol megnézték a háryjános szabadtéri előadását. a kétnapos utazás költségeit a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyező csoportja fizette.

a pogányi tavasz tsz-ben szerdán csépelltek el az utolsó gabonakévéket. csütörtökön reggel már felkerekedett az egész falu: mentek mind harkányba, csak az állatgondozók maradtak otthon. öt külön autóbussz vitte a 220 férfit és nőt a híres gyógyfürdőhelyre. nagy esemény ez a pogányi parasztemberek számára, hiszen többségük most először jutott el fürdőhelyre. a termelőszövetkezet fizette a szociális és kulturális alapból a kirándulás minden költségét, beleértve azoknak a hanglemezeknek a díját is, amelyekkel fürdőzés közben a legjobb dolgozókat köszöntötték. /mti/

14.50/szb

-26-

Zel'

bb 40. vetik a rozsot a duna-tisza közén

vid j szb ie

1962. augusztus 23.

a duna-tisza közeli szántóföldeken serényen halad az őszi vetések előkészülete. a termelőszövetkezeti gazdaságok földjein több, mint félezer traktor készíti elő a magágyat, s eddig már több, mint 25.000 holdon végeztek ezzel a munkával. a pálmonostori béke termelőszövetkezetben - ahol az idén elsőnek kezdték meg az aratást - 600 holdon már vetik a rozsot. a kiskunfélegyháza környéki termelőszövetkezetek földjein néhány nap múlva az őszi árpa vetéséhez látnak a gépek és a lovasfogatok. /mti/

bb 42. fogászok vándorgyűlése debrecenben

vid hné szb fm

1962. augusztus 23.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete fogorvos szakcsoportjának megbízásából a debreceni orvostudományi egyetem stomatológiai klinikája rendezi a fogászok idei vándorgyűlését. csütörtökön több, mint 150 fogász részvételével megkezdődött a tudományos tanácskozás. az idei vándorgyűlésnek külföldi vendégei is vannak: a szovjetunióból, a német demokratikus köztársaságból és Lengyelországból.

dr. kemény imre, a fogorvos szakcsoport országos elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd dr. adler péter, a debreceni fogászati klinika igazgatója ünnepi beszédben emlékezett meg árkövy józsefről, aki hazánkban az első fogászati intézetet létesítette.

a vándorgyűlésen csaknem ötven előadás hangzik el, amely összegezi a magyar fogorvosok tudományos munkájának legújabb eredményeit. a tanácskozáson - amely szombaton fejeződik be - a külföldi meghívottak is tartanak előadást. /mti/

bb 43. országos vegyészkonferencia kezdődött veszprémben

vid te szb ki

1962. augusztus 23.

a magyar kémikusok egyesületének hagyományos évi vegyészkonferenciáját csütörtökön, veszprémben, a vegyipari egyetem előadótermében nyitották meg. a háromnapos konferencia több mint 350 résztvevőjét schay géza akadémikus, a magyar kémikusok egyesületének elnöke köszöntötte, majd korányi györgy, a kémiai tudományok doktora, az egyesület veszprémi szervezetének elnöke tartott bevezető előadást.

a konferencián a kutató kémikusok és a kivitelező vegyész szakemberek 110 előadásban ismertetik a legújabb elméleti és gyakorlati eljárásokat, megvitatják tapasztalataikat.

az első napon nagy érdeklődés és vitát váltott ki almássy gyulának és zádor györgynek, a budapesti vegyiművek két mérnökének előadása a kénsavgyártás tökéletesítéséről. /mti/

15.25/a 15.39

- 27 -

me

bb 44. alkotnak-e felhőt az elektronok az atommag körül? -
jánóssy Lajos akadémikus előadása debrecenben

vid te szb ki

1962. augusztus 23.

debrecenben a fizikus vándorgyűlés harmadik napján, csütörtökön nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott Jánóssy Lajos Kossuth-díjas akadémikus, a központi fizikai kutató intézet igazgatója legújabb kutatásainak eredményeiről. Jánóssy professzor előadása az ugynevezett kvantummechanika hidrodinamikai értelmezésével foglalkozott. hangoztatta, e komplikált kifejezés mögött elég egyszerű „probléma rejlik.

elmondotta, hogy az 1920-as évek közepén kezdték a fizikusok az atomok szerkezetét megérteni. ebben az időben állította fel Schrödinger német fizikus azóta világhíressé vált hullámegyenletét, amelynek segítségével meglehetősen pontossággal lehetett az atomok tulajdonságait leírni, előre látni. abból az elgondolásból indult ki, hogy az atommagot elektronok veszik körül, ezek valóságos elektromos felhőt alkotnak és az atom tulajdonságai ennek a felhőnek sajátos áramlásaiból és más tulajdonságaiból vezethetők le. Schrödinger legnagyobb sajnálatára azonban ezt az elgondolást el kellett [redacted] és maradt egy meglehetősen bonyolult matematikai elmélet, ami, bár nagyon szépen leírja az atomok viselkedését, de nem enged arról szemléletes képet alkotni.

vetni

Jánóssy akadémikus és munkatársa, Náráyné, Ziegler Mária, azzal foglalkoznak, hogy nem lehetne-e az eredeti Schrödinger-féle elgondolást bizonyos módosításokkal fenntartani és bebizonyítani, hogy az atommagok körül az elektronok valóságos felhőt képeznek. e tanulmányok első eredményeiről számolt be az előadás, továbbá vázolta azokat a nehézségeket, amelyek még felkészítésre várnak a program eredményes befejezése érdekében. /mti/

..-

bb 46. történelem vándorgyűlés szegeden

vid gk-lm fm

1962. augusztus 23.

csütörtökön szegeden a magyar történelmi társulat és több más szerv közös rendezésében háromnapos országos történelem vándorgyűlés kezdődött. a tanácskozáson az ország különböző vidékeiről, budapestről, debrecenből, Sopronból és más városokból mintegy 150 történelem veszt részt. az első napon három előadás hangzott el az alsó, középső- és felsőfokú történelem-oktatás reformjáról. a beszámolókat követő vitában a megbeszélés hazai résztvevőin kívül felszólalt Heinz Polenz, a drezdai pedagógus-továbbképző intézet tanszékvezető tanára és Inge Nücklich ndk-beli történelem is.

pénteken és szombaton négy tudományos előadást tartanak és megalakítják a magyar történelmi társulat dél-alföldi csoportját. /mti/

16.50/a 17.42

- 28 -

18.22

mti

bb 47. az ndk népi kamarájának küldöttsége hajdu-bihar megyében

vid sze-lm fm

1962. augusztus 23.

a német demokratikus köztársaság népi kamarájának hazánkban tartózkodó küldöttsége - dr. Johannes Dieckmann elnök vezetésével - csütörtökön kétnapos látogatásra hajdu-bihar megyébe érkezett. a delegációval együtt a megyébe látogatott Vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke is.

a népi kamara küldöttségét a megyehatárnál Gódor Ferenc, az MSZMP hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, Tokaji László, a hajdu-bihar megyei tanács vb elnökhelyettese, Bartha Károly, a debreceni városi tanács vb elnökhelyettese és román Istvánné országgyűlési képviselő fogadta.

a vendégek félnapot töltöttek Nádudvaron, ahol a szövetségi székházban Szabó István, a Vörös Csillag Tsz Kossuth-díjas elnöke üdvözölte őket, majd ismertették 17.000 holdas gazdaság munkáját, eredményeit. a küldöttség tagjai megtekintették az állattenyésztési központot, az öntözött területeket, délután pedig felkeresték a hortobágyi állami gazdaságot. /mti/

..-

bb. 48. a milánói közlekedési szakszervezet küldöttségének látogatása hazánkban

k/rj fm

1962. augusztus 23.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének meghívására hazánkba érkezett a milánói közlekedési dolgozók megyei szakszervezetének háromtagú küldöttsége. a delegációt Oscar Morini, a szakszervezet titkára vezeti; - tagjai: Libero Della Torre, Michele Gogolione. a küldöttek megbeszéléseket folytatnak a magyar szakszervezet vezetőivel és aktivistáival. felkeresik a fővárosi villamos vasút és a fővárosi autóbuszüzem, valamint a miskolci közlekedési vállalat üzemait. tanulmányozzák a szakszervezet kulturális, szociális és sportintézményeinek tevékenységét. ellátogatnak Dunaujvárosba, a Balatonra és a Duna-kanyarhoz is. /mti/

..-

17.45/a 18.01

- 29 -

mti

bb 49. jelentős lehülést, kevés esőt hozott az új zivatarfront

i cs/gk-lm 1e

1962. augusztus 23.

a hűvös óceáni levegőt szállító új zivatarfront három hulláma csapott át az országon az utóbbi napokban, jelentős mennyiségű csapadékot azonban egyik sem hozott, a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották, hogy szardán a dunántul nyugati megyéiben, összesen tíz helyen volt kisebb zivatar vagy futóeső, a lehullott csapadék mennyisége átlagosan alig haladta meg az egy millimétert, a megélénkülő szél és az ország több vidékét borító erős felhőzet hatására a meleg jelentősen csökkent, a dunántul északi vidékein már szardán többhelyütt 20 fok alá süllyedt a nappali hőmérséklet, ami a néhány nap előtti kánikulai hőséghez képest nagy esést jelent, ugyanakkor az alföldön és a keleti megyékben még mindig 28-30 fokos volt a meleg, csütörtökön nagyjából kiegyenlítődött a két országrész nagy hőmérsékleti különbsége, s főleg helyi - kis területeken belüli - különbségek voltak, a csütörtöki maximumok sehol nem haladták túl a 24-27 fokot, a balaton vizének hőmérséklete valamivel 20 fok alá süllyedt, csütörtökön az ország különböző vidékeiről jelentettek szórványos kisebb zivatarokat, a mezőgazdaság csapadékgondjai azonban tovább növekszenek, a csapadékeloszlás aránytalanságára jellemző például, hogy augusztus elmúlt három hetében nyíregyházán 40 milliméter eső hullott, ugyanakkor debrecen határa szinte teljesen száraz maradt és budapesten is mindössze 0.3 milliméter csapadékot mértek.

pénteken előre láthatólag 23-27 fok között marad a nappali hőmérséklet, a szórványos zivataroktól számottevő csapadékot egyelőre nem remélhetünk./mti/

--

bb 50. a főváros zöldség- és gyümölcsellátásának helyzetét vizsgálta a budapesti államkereskedelmi felügyelőség

i tó/tm-lm vg

1962. augusztus 23.

a budapesti állami kereskedelmi felügyelőség, a kereskedelmi minőség ellenőrző intézet szakemberei és a közért 40 ellenőre megvizsgálta a főváros zöldség- és gyümölcsellátásának helyzetét, a 2., a 3., a 4., a 9., a 13., és a 20. kerületben 230 állami, földművelésszövetkezeti, termelőszövetkezeti és magán zöldség-gyümölcs boltot, elárúsítóhelyet ellenőriztek, tájékozódó ellenőrzést tartottak ezeken kívül a nagyvásártelenen és a közért zöldség-gyümölcs elosztó vállalatnál.

/folyt.köv./

18.27/a 18.48

- 30 /-

19^o

me

bb.50./a főváros..... folyt. /-lm

a vizsgálat általános tapasztalata, hogy a kedvezőtlen időjárás áruellátási nehézségeket okozott, a folyamatos ellátás nagy erőfeszítéseket igényelt és igényel még ma is, az elmúlt évekhez képest valamit gyorsult az áru kiszállítása a bolthálózatban, s dicsérendő, hogy a kiskereskedelmi vállalatok többet törődnek üzleteik számának növelésével és korszerűsítésével, tavaly ilyenkor 1250, az idén pedig 1261 helyen árusítottak zöldséget és gyümölcsöt, a szaktoltok száma pedig 570-ről 577-re nőtt, igen sok üzletet korszerűsítettek.

az ellenőrzés megállapította, a fejlődés ellenére még mindig gyakori a késői kiszállítás és többször megsértik a fogyasztók érdekeit is, egyes helyeken nem az osztályozásnak megfelelő minőségű árut kapják a vásárlók, s gyakori még az árdrágítás és a súlycsökkentés is.

az ákf eljuttatta észrevételeit, javaslatait a fővárosi tanács vb kereskedelmi osztályához, ahol az érdekelt szervekkel közös értekezleten megvitatták a további teendőket, a kiszállítás meggyorsítása viszonylag könnyebb, ugyszólván technikai feladat, javasolták több tehérgépkocsi és szükség szerint több vasutikocsi beállítását, hogy ne a déli, hanem már a reggeli órákban megérkezzen a friss áru a boltokba, elsőrendű feladat azonban a fogyasztók érdekvédelmének fokozása, a vizsgálat 230 boltból 130-ban találtak az ellenőrök kisebb-nagyobb árdragítást, vagy súlycsökkentési visszaélést, ez a vállalati ellenőrzés lazaságára utal, pedig már egyszeri árdragításnál is pénzbírsággal sújtják az elkövetőt, s többszöri elkövetés esetén bírósági eljárást indítanak, a visszaélések elkövetői sokszor objektív okokra, például arra hivatkoznak, hogy a boltvezetőknek nincs joguk a megmaradt és minőségileg csökkent áru esetleges leértékelésére, az ellenőrzés tapasztalata alapján javasolja az ákf, hogy valamennyi boltra terjessze ki a közért azt a bevált kezdeményezést, amely szerint nemcsak az intézőknek, hanem a boltvezetőknek is legyen joguk az áru minőségének megfelelő leértékelésre, ha ennek ellenére is visszaélést tapasztalnak, akkor meg kell vonni a bolttól az egyébként ösztönző hatású árumegóvási visszatérítést.

a vizsgálat tapasztalatai alapján a tanács kereskedelmi osztálya átfogó intézkedési tervet dolgoz ki a zöldség- és gyümölcsellátás hibáinak mielőbbi megszüntetésére, a lakosság jobb ellátása érdekében./mti/

--

18.45/a 18.58

- 31 -

19^o

me

bb. 51. időjárásjelentés

gk/rj la

1962. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. augusztus 23-án, csütörtökön este 18 órakor:

mérsékeltlen meleg idő

várható időjárás péntek estig:

kisebb felhőátvonulások, néhány helyen esővel, délután zivatarral, mérséklődő nyugati szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 23-27 fok között./mti/

--

bb 52. szombaton országos iparági tűzoltóverseny

j-lm sr

1962. augusztus 23.

a kohó- és gépipari minisztérium a felügyelete alá tartozó vállalatok önkéntes tűzoltói részére szombaton 8 órai kezdettel a ganz-mávg sporttelepén /10., kőbányai ut 45./ 111 csapat részvételével országos iparági tűzoltóversenyt rendez, a verseny keretében a fémlemezipari művek kézi tűzoltókészülékek gyáregysége bemutatót tart a kézi tűzoltókészülékek használatáról./mti/

--

bb 53. fogadás románia felszabadulásának évfordulója alkalmából

t vt/sze lm la

1962. augusztus 23.

a román népköztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából mihaíl rosianu, a román népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete csütörtökön este fogadást adott a városligeti gundel étteremben.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson megjelent kállai gyula, marosán györgy, nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, komócsin zoltán, a politikai bizottság póttagja, nagy daniel, az elnöki tanács helyettes elnöke.

ott volt az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynek számos tagja, továbbá politikai és társadalmi életünk sok ismert személyisége.

részvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja./mti/

--

20.05/a 20.01

- 32 -

702

me

mti hivatalos kiadás

1962. augusztus 23.

bb. 45. a minisztertanács ülése

te/rj fm bs

1962. augusztus 23.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott, megvitatta és jóváhagyta az országos tervhivatal elnökének az 1962. évi népgazdasági terv első félévi teljesítéséről szóló jelentését és elfogadta a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének a jelentéshez fűzött hozzászólását.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett a kormánynek a gépekkel és üzemi berendezésekkel való gazdálkodás megjavítására hozott határozatok végrehajtásáról, valamint az államháztartáson kívüli bérek felhasználásának vizsgálatáról az egészségügy és a felsőoktatás területén, a minisztertanács a jelentéseket tudomásul vette.

a művelődésügyi miniszter az oktatási reformról szóló törvény végrehajtásaként előterjesztette a felsőoktatási intézményekről szóló törvényerejű rendelet tervezetét, a kormány úgy határozott, hogy a tervezetet az elnöki tanács elé terjeszti.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta./mti/

--

17.00 rj 17.00

- 1 -

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 150-500

A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k



1962. augusztus 24.

bb. 1. emlékműsor józsef attila halálának évfordulója alkalmából - zenekari hangversenyek, irodalmi estek - szeptember közepén megnyitja kapuit az egyetemi színpad

i/s/gk/rj sr

1962. augusztus 24.

az egyetemi színpad szeptember közepétől ismét várja a közönséget. a hét minden napján hol irodalmi estet, filmvetítést, ankétot, zenekari koncertet, hol pedig ismeretterjesztő előadást tartanak. az egyetemi színpad az évadot bemutatásával kezd. több népszerű művész közreműködésével előadják majakovszkij gőzfürdő című színművét. az egyetemi színpad és a színháztudományi intézet közös stúdióelőadásainak keretében bemutatják borchert az ajtón kívül és garcia lorca: yerma című drámáját, valamint plautus egyik ismertebb alkotását. új darabokat próbál a színpad universitas együttese is.

az elmúlt év statisztikai kimutatása szerint legtöbben az irodalmi esteket látogatták. jövőre tovább folytatják a népszerű költők és kora sorozatot, amelyre a fiatal írókon kívül az idősebb generációhoz tartozó írókat is meghívják, s ezek majd egy-egy novellájukat, költeményüket vagy regényrészletüket olvassák fel a főleg egyetemi hallgatókból álló közönségnek. a hatrészes versmondás művészete című sorozatban ladányi ferenc, bitskey tiber, kohut magda, csernus mariann, horváth ferenc és süitó irán szerepel egy-egy önálló esttel.

az egyetemi színpad ünnepi sorozatot rendez józsef attila halálának 25. évfordulója alkalmából. egy-egy esten a költő különböző korszakainak alkotásai hangzanak el. az új színházi évad minden hónapjában „megjelenik”, a már közkedvelt „hangos folyóirat”, a horizont is, amely a hónap jelentősebb politikai, kulturális és sporteseményeiről ad tudósítást. az elmúlt évekhez hasonlóan ősszel megrendezik a nagyvilág című irodalmi folyóirat előadó estjét

az egyetemi színpad az országos filharmóniával közösen három hangversenysorozatot rendez. az állami hangversenyzenekar közreműködésével öt zenekari és öt dalestet tartanak. a szólóesteken hat előadás keretében olyan ismert és népszerű művészek lépnek fel, mint antal imre, gyanmati vera, kovács dénes és bächer mihály. nyolc fővárosi zenekar részvételével klasszikus és modern szerzők műveiből rendeznek koncerteket. a hangversenyeken többek között fellép az állami hangversenyzenekar, a kish központi zenekara, a máv szimfonikusok, valamint a budapesti kamarazenekar. a hangversenyek előtt rövid bevezető előadásokat tartanak, amelyek megismertetik az ifjú zenekedvelőkkel a művek szerzőit./mti/

mo